

Koncert dla Króla

zorganizowany z okazji 450-lecia osadzenia na wieży Ratusza Głównego Miasta figury Zygmunta II Augusta oraz carillonu, odbędzie się w sobotę, 24 września 2011 r., na Długim Targu w Gdańsku.

W programie koncertu

Jacob van Eyck

„Preludium ofte Voorspel”, „Questa dolce sirena”, „Je ne puis eviter”

Wykonawca:

Gert Oldenbeuving – carillon

Giedrius Kuprevičius

„Pieśń Muzy z dźwiękami trąb i dzwonów”

Wykonawcy:

Giedrius Kuprevičius, Monika Kaźmierczak – carillony

Magdalena Witczak – sopran

Paweł Hulisz, Piotr Kowalkowski, Kamil Kruczkowski, Adam Stachowiak – trąbki

Krzysztof Olczak

Pieśń na jubileusz śpiewającego zegara Ratusza Głównego Miasta w Gdańsku

Wykonawcy:

Monika Kaźmierczak, Anna Kasprzycka – carillony

Hevelius Brass

Chór Mieszczan Gdańskich

Wykonawcy koncertu

Na dwóch carillonach, czyli carillonie Ratusza Głównego Miasta i na Carillonie Mobilnym Gdańsk zagrają:

Gert Oldenbeuving – holenderski carillonista, grał jako pierwszy na nowych gdańskich carillonach, wielokrotnie koncertował w

Gdańsku, propagator gdańskich carillonów, nauczyciel młodym carillonistów,

Giedrius Kuprevičius – carillonista litewski, autor utworu okolicznościowego,

Monika Kaźmierczak – carillonistka miejska,

Anna Kasprzycka – gdańska carillonistka;

trąbki

Paweł Hulisz,

Piotr Kowalkowski,

Kamil Kruczkowski,

Adam Stachowiak;

sopran

Magdalena Witczak;

Zespół Hevelius Brass,

Chór Mieszczan Gdańskich.

Instrumenty

Carillon Ratusza Głównego Miasta z 2000 r.

wykonany przez holenderską firmę Royal Eijsbout z Asten

budowę ukończono pod koniec 2000 roku

składa się z 35 dzwonów obejmujących w skali od g1 do a4

strój średnio-tonowy

posiada mechanizm do gry automatycznej i klawiaturę do gry koncertowej

wygrwa co godzinę utwory z polskiego i europejskiego repertuaru

koncerty odbywają się w każdą sobotę o godzinie 12.00

Carillon Mobilny Gdańsk

wykonany przez holenderską firmę Royal Eijsbout z Asten w 2009 r.
składa się z 48 dzwonów o skali f1 do f5
posiada klawiaturę do gry koncertowej
dzwony i klawiatura zamontowane są na przyczepie ciężarówki typu MAN
koncerty na Carillonie Mobilnym Gdańsk odbywają się okazjonalnie

Nadzór i opiekę nad gdańskimi carillonami sprawuje Muzeum Historyczne Miasta Gdańska

Kompozytorzy utworów okolicznościowych

► **Giedrus Kuprevičius** – litewski kompozytor i carillonista. Urodzony w 1944 r. w Kownie, studiował w Kownie i Wilnie kompozycję i teorię muzyki, od 1957 r. regularnie gra na carillonie w Kownie. Koncertował w Nowej Zelandii, Belgii, w Niemczech, Holandii i w Gdańsku.

28 listopada 2007 roku odbył się w Gdańsku niecodzienny koncert pt. „Muzyczny most między Gdańskim a Kownem”. Na carillonach grali równocześnie Giedrus Kuprevičius w Kownie i Monika Kaźmierczak w Gdańsku, a muzyków można było oglądać na telebimach. Koncertowi patronowali marszałkowie Senatu Polski i Litwy.

Giedrus Kuprevičius jest wszechstronnym kompozytorem nie tylko muzyki na carillon, ale także na inne instrumenty, muzyki symfonicznej, teatralnej, operowej i elektronicznej.

Swoją najnowszą kompozycję „Pieśń Muzy z dźwiękami trąb i dzwonów” napisał, by uczcić 450-lecie powstania carillonu Ratusza Głównego Miasta. Kompozycja przeznaczona jest na dwa carillon, sopran i cztery trąbki. W partii sopranu kompozytor wykorzystał wiersz Joachima Pastoriusa (1611-1681), profesora Gimnazjum Akademickiego w Gdańsku pt. „Na Zegar w Gdańsku o każdej godzinie wydzwanianą wielce ujmującą melodie”.

► **Krzysztof Olczak** – kompozytor i akordeonista średniego pokolenia, profesor gdańskiej Akademii Muzycznej. W kręgu jego zainteresowań kompozytorskich znajduje się głównie muzyka kameralna, także elektronika i techniki live electronic z wykorzystaniem komputera.

Prowadzi aktywną działalność koncertową jako akordeonista; wykonuje głównie muzykę nową. Interesuje się ponadto dydaktyką na poziomie szkolnictwa I i II stopnia; prowadzi liczne seminaria i spotkania z nauczycielami akordeonu, dotyczące m.in. pracy nad warsztatem wykonawczym, sposobów uczenia się, wykorzystania w pracy dydaktycznej najnowszych technicznych środków nauczania oraz wykonywania muzyki nowej.

Jest laureatem konkursów akordeonowych i kompozytorskich. Jego kompozycje wykonywane były na wielu festiwalach muzyki współczesnej, jak np: Musik Biennale - Berlin, Internationale Studienwoche - Bonn, Blue Lake Festival - Lappeenranta, Varna Summer, Musica Polonica Nova - Wrocław, Poznańska Wiosna, Warszawska Jesień, Scriver e Suona - Kraków, Gdańskie Spotkania Młodych Kompozytorów "Droga" i in. Dokonał również wielu nagrań.

W związku 450-leciem powstania carillonu Ratusza Głównego Miasta napisał utwór zatytułowany „Pieśń na jubileusz śpiewającego zegara Ratusza Głównego Miasta w Gdańsku”. Kompozycja przeznaczona jest na dwa carillon, kwintet dęty i chór mieszany.

Trochę historii

Wszystko zaczęło się od katastrofy. W dniu 3 października 1556 roku w gdańskim Ratuszu Głównym wybuchł pożar, który prawie doprowadził do doszczętnego zniszczenia najważniejszej budowli nowożytnego Gdańska. Ogień udało się jednak opanować, a władze miejskie postanowiły przebudować gotycki ratusz i nadać mu cechy renesansowe. Do 1560 roku wykonano hełm dla wieży budynku, a rok później na jej czele stanął zamówiony pozłacany posąg ówczesnie panującego króla Rzeczypospolitej Zygmunta II Augusta. To właśnie ten władca pozwolił miastu cieszyć się pokojem, gdyż w 1557 roku wydał edykt tolerancyjny, który gdańskich protestantów (będących w mieście większością) równał z katolikami.

Jeden z największych i najbujniej rozwijających się ośrodków Europy Środkowej mógł sobie pozwolić na jeszcze jeden element wieży ratuszowej, która miała świadczyć o potęgze miasta i jego władarzy. W hełmie wieży zainstalowano czternaście dzwonów odpowiednio dobranych pod względem harmonicznym, które tworzyły instrument muzyczny – carillon. Każdy z tych elementów był przyozdobiony herbami miasta, Prus Królewskich i Królestwa Polskiego, a litery umieszczone na dzwonach układały się w łacińską sentencję: „Czas obejmuje cały świat i w jego przestrzeniach przemija wszystko pod niebem. Wykonał mnie Johannes Moor z Hertogenbosch w roku pańskim 1560”. W ten sposób serce miasta, jakim był Ratusz, zyskało oprawę muzyczną, na którą mogły sobie pozwolić wówczas najbogatsze miasta europejskie (głównie niderlandzkie), a wśród nich i Gdańsk. Mieszkańcy miasta i przyjezdni mogli wysłuchiwać pięknych melodii granych z ratuszowej wieży w ważnych chwilach dla kraju i lokalnej społeczności. Gdański carillon odzywał się podczas wjazdów polskich królów, wyborów do władz miejskich, zakończenia jarmarku dominikańskiego, a także obwieszczał śmierć burmistrzów i rajców.